آرمان ملی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۲۰۶
چهارشنبه
۱۴۰۰•۱۰•۲۲
۰۹ جمادی الثانی ۱۴۴۳/ ۱۲ ژانویه ۲۰۲۲

سرمقاله

تناقض آمریکا در قبال احیای برجام

امیرعلی ابوالفتح
تحلیلگر مسائل بین‌الملل

گزارش‌ها و اطلاعات حکایت از این دارد که اختلافات روز به روز کاهش می‌یابد اما یک قاعده اصلی مذاکراتی وجود دارد که می‌گوید هیچ توافقی صورت نمی‌گیرد مگر اینکه در مورد همه موضوعات توافق شود. حتی اگر در چند مورد محدود هم اختلافات باقی بماند آن توافق به‌دست نخواهد آمد. لذا باید منتظر شد و دید که این اختلافات چه زمانی حل و فصل خواهد شد. اما آنچه مسلم است روند مذاکرات رو به جلو اما کند و زمان بر است. امید می‌رود که پرانتزها یک به یک بسته شود و توافق به دست آید. در حال حاضر به‌جز ایران ۵ کشور درگیر این ماجرا هستند که عبارتند از کشورهای ۱+۴ و معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا که خود نماینده ۲۸ کشور است. همه اینها هم با طرف ایرانی و هم با طرف آمریکایی و هم در میان خودشان در حال رایزنی هستند. حال مواضع روسیه با ایران نزدیک است و نمی‌توانیم بگوییم که مواضع متفاوتی داشته باشد. هر چند که شاید صدای بیشتری از سوی روس‌ها شنیده شود. مثلا فعالیت توئیتری آقای اولیانوف از دیگر همتایانش بیشتر است و اروپایی‌ها و چینی‌ها خیلی علاقه‌ای ندارند که از این ابزار استفاده کنند. برای همین این تصور ایجاد شده که گویی اولیانوف و روسیه هستند که در حال رایزنی و مذاکره هستند. در حالی که بقیه طرف‌ها نیز در حال رایزنی و مذاکره هستند اما خیلی رسانه‌ای نمی‌شود. به هر حال دیدگاه روسیه و چین با ایران نزدیک است و در حال تلاش است که این اختلافات را کم کند. هر چند که اروپایی‌ها نیز تلاش دارند تا درصدد کاهش اختلافات برآیند، اما دست اروپایی‌ها بسته است و توانشان از آنچه مشاهده می‌شود بیشتر نیست. کسی هم انتظاری ندارد که اروپایی‌ها کاری کنند. این روس‌ها هستند که در تلاش بیشتر هستند تا از اختلافات کم و اشتراکات را افزایش دهند. به نظر می‌رسد حساسیتی که روی موضع روسیه ایجاد شده بخشی به خاطر این است که آقای اولیانوف بیشتر دیدگاه‌ها را بیان می‌کند و توئیت‌های وی دیده می‌شود. اگر سایر اعضای ۱+۴ هم به اندازه آقای اولیانوف در توئیتر فعالیت داشته باشند شاید توازنی ایجاد شود و این تصور که فقط روس‌ها هستند که در حال رایزنی و بازی‌گردانی هستند. از طرفی آمریکایی‌ها نیز از سویی از پیشرفت مذاکرات می‌گویند و از سوی دیگر گامی عملی در جهت احیای توافق بر نمی‌دارند که این نشان از تناقض رفتاری آمریکایی‌ها دارد. دولت کنونی آمریکا از یک طرف منتقد رفتار دولت پیشین آمریکا است و دائم می‌گوید که خروج از برجام اشتباه بزرگی بوده اما خود دولت بایدن گام موثری در رفع مشکل برنمی‌دارد. کار دست خود آمریکایی‌ها است چرا که همان‌طور که ترامپ از برجام خارج شد به همان طریق بایدن نیز می‌تواند به برجام بازگردد چون رئیس‌جمهور قدرت صدور فرامین اجرایی را دارد. هر چند که در مورد توافق نیز تعریف آمریکایی‌ها از مذاکره و پیشرفت با تعریف ایران متفاوت است.

یادداشت

چرا عراق از ایران دور شد؟

یدا... کریمی پور
استاد دانشگاه

پس از ماه‌ها تنش سیاسی در عراق بالاخره پس از کشاکش و منازعه چند ساعته منجر به تعطیلی موقت، پنجمین پارلمان عراق پس از فروپاشی رژیم بعث، محمد حلبوسی را با ۲۰۰ رای موافق، به عنوان رئیس خود برگزید. پس از این به احتمال زیاد پست رئیس‌جمهوری و پست کلیدی نخست وزیری کشور نیز از ائتلاف ملی‌گرای شیعی صدر که برنده انتخابات بودند، بر خواهد خاست. باید توجه داشت که در آخرین انتخابات پارلمانی عراق، ائتلاف الفتح وابسته به حشدالشعبی که مورد پشتیبانی ایران است، تنها ۱۷ کرسی به دست آورد. در حالی که در دوره پیش، این گروه ۴۸ کرسی را در اختیار داشت و در دوره‌های پیشتر نیز اکثریت کرسی‌های پارلمان عراق را به خود اختصاص داده بود. بنابراین اکنون روشن است که حکومت عراق تا ۴ سال دیگر پیرو جریان ملی‌گرای عربی- شیعی صدر خواهد بود. نزدیکی به آمریکا و ناتو، تنش‌زدایی با اتحادیه عرب و شورای همکاری و شاید حتی زمینه‌سازی برای ورود به پیمان ابراهیم، در صدر برنامه‌های ائتلاف صدر است. ولی چرا جریان شیعی وابسته به ایران با وجود داشتن دست بالا در دو دهه اخیر، به ویژه پس از شکست دادن داعش، سال به سال و دوره به دوره، با کاهش وجهه سیاسی خویش، ناگزیر به عقب‌نشینی شده است؟ چرا امروزه نفوذ این جریان بین آحاد ملت عراق، از دیدگاه ساختاری و پارلمانی کوچک شده و رو به حاشیه کشیده شدن است؟ طی سال ۱۳۷۹ که هنوز صدام حسین در عراق در راس قدرت بود و نقار و شکاف و منازعه بین ایران- عراق به پایان نرسیده بود، پیش بینی می‌شد که به زودی مناقشه بین دو ملت پایان یافته و دو ملت متحدانی استراتژیک خواهند شد. البته این گمانه زنی مورد تمسخر برخی در آن برهه زمانی قرار گرفت اما ۴ سال پیش نیز پیش‌بینی شد که بهار مناسبات ایران- عراق، به عنوان دو متحد سرشتی رو به پایان است و شرایط نسبت به آن چه در آن روزها حکمفرما بود، تغییر می‌کند. چرا ایران نتوانسته و نخواهد توانست عراق را به عنوان متحد حفظ کند؟ شاید یکی از دلایل آن این باشد که ایران فاقد ظرفیت‌های اقتصادی- سیاسی مناسب برای پر کردن خلا کشورها و ملت‌های دوست و همراه است. این ضعف اساس از دست دادن محتوم رفقا و متحدان همراه است. بر این پایه چنانچه ایران نتواند به ظرفیت‌های مناسب اقتصادی، سیاسی، فرهنگی دست یابد و نتواند الگویی برتر برای شرکایش باشد، سوریه، لبنان و حتی یمن را نیز از دست خواهد داد. مشخصا ملت‌های منطقه خواهان زندگی بهتر، رفاه بیشتر، محیط زیست مناسب‌تر و دموکراسی نظام یافته‌تر هستند. هر کشوری بتواند در این زمینه‌ها به الگو تبدیل شود، شانس نفوذ بیشتری خواهد داشت. زیرا مردم این کشور مشاهده می‌کنند که ظرفیت‌ها و منابع طبیعی به مراتب بیشتری از سایر کشورهای جهان دارند اما زندگی مناسبی نسبت به آن‌ها ندارند و مشخصا تمایل ندارند تا چنین روندی تداوم یابد.

«آرمان ملی» روند مذاکرات احیای برجام را بررسی می‌کند:

ایران به دنبال تضمین در وین

امیر عبداللهیان: غربی‌ها در مذاکرات تعلل می‌کنند ◀ **اولیانوف: برگزاری مذاکرات در قالب‌های مختلف**

آرمان ملی- سهیل ثابت: روند گفت‌وگوهای وین در هتل کوبورگ این روزها با افزایش رفت‌وآمد هیات‌ها و جلسه‌های متعدد و پی‌درپی جریان دارد. مذاکرات به اذعان قریب به اتفاق کشورهای مشارکت کننده در گفت‌وگوها رو به جلو اما به کندی پیش می‌رود. این در حالی است که هیات ایران با اراده و اختیارات لازم برای دستیابی به توافق نهایی در مذاکرات حضور دارد اما به نظر می‌رسد که طرف غربی تحت تاثیر افکار ثابت و طرز فکر نه چندان صحیح برای برداشتن گام‌های ملموس و پیشبرد گفت‌وگوها از جدیت کافی برخوردار نیست. آنچه مسلم است اکنون زمان آن فرا رسیده است که طرف مقابل ایران در مذاکرات وین به ویژه طرف‌های غربی با برداشتن گام‌های ضروری که معنادار و اقدام محور باشد، تمایل معتبر خود را برای دستیابی به توافق نشان دهند. با این حال روند مذاکرات در روزهای اخیر، نشان می‌دهد که مسیر گفت‌وگوها به سمت جلو حرکت می‌کند و به اذعان مذاکره‌کنندگان گفت‌وگوها کند، اما در حال پیشرفت است. در روزهای اخیر علاوه بر دیدار مذاکره‌کنندگان ارشد ایران، ۱+۴ و نماینده اتحادیه اروپا، کارشناسان هیات‌های مذاکره‌کننده نیز با یکدیگر به رایزنی و تبادل نظر پرداختند. در این راستا بر اساس تصمیم‌های اتخاذ شده در آخرین جلسه کمیسیون مشترک، بناست هیات‌ها جلسات را در سطح کارشناسی و دیدارهای دوجانبه و چندجانبه بین مذاکره‌کنندگان ارشد کشورها در موضوعات مختلف ادامه دهند. دوشنبه و سه‌شنبه نیز دیدارهای دوجانبه و چندجانبه دیپلماتیک در چارچوب هشتمین دور از مذاکرات وین که با هدف رفع تحریم‌ها برگزار می‌شود، جریان داشت و علی باقری مذاکره‌کننده ارشد کشورمان با روسای هیأت‌های چین، روسیه و هماهنگ کننده مذاکرات گفت‌وگوهای دوجانبه‌ای داشت که مجموعا از رویکرد ایران در خصوص مذاکرات حمایت کردند. این در حالی است که طی روزهای گذشته جسته و گریخته شاهد برخی اخبار طی روزهای اخیر از حصول توافق دو ساله میان ایران و ۱+۴ حکایت داشتند که این خبر از سوی منابع مطلع نزدیک به هیأت مذاکره‌کننده ایرانی تکذیب شد. با این حال به نظر می‌رسد با توجه به اینکه اختلافات کاهش یافته و به اصطلاح پرانتزها بسته و کمتر شده شرایط بیش از همیشه برای توافق آماده است و فقط یک عزم جدی از سوی طرفین مذاکره نیاز است تا به زودی اعلام توافق کنند.

◀ تعلل غربی‌ها

منابع نزدیک به مذاکرات اعلام کردند، باوجود گذشت بیش از پنج هفته از شروع مذاکرات احیای برجام در وین، طرف‌های برجامی و آمریکا نه تنها نسبت به پذیرش پیشنهادات و ایده‌های ایران تعلل و تاخیر دارند بلکه از ارائه ساز و کارها برای تامین نظرات ایران در رابطه با لغو تحریم‌ها، تضمین توافق و راستی‌آزمایی از اجرای تعهدات طفره رفته‌اند. این رویکرد سه کشور اروپایی و آمریکا در مذاکرات نشان می‌دهد که این کشورها آنقدر که در موضع‌گیری‌ها و فضاسازی‌های رسانه‌ای‌شان از محدود بودن زمان صحبت می‌کنند و نسبت به تهی شدن برجام هشدار می‌دهند، نگران نیستند و برعکس از طولانی شدن مذاکرات و به این شکل ایجاد فضا برای بهانه‌گیری‌های بعدی بدشان نمی‌آید. سه کشور اروپایی و آمریکا در چند ماه اخیر نسبت به فعالیت‌های هسته‌ای ایران و پیشرفت‌ها در آن ابراز نگرانی کردند و بر این نظرند اگر توسعه سانتریفیوژها و افزایش ذخایر اورانیوم ایران در سطوح مختلف ادامه یابد، برجام برای این کشورها موجودیتش را از دست خواهد داد. از این رو وقتی ایران در ۸ آذر با متونی تغییر یافته نسبت به متن پیشنهادی قبلی به مذاکرات بازگشت، ساز مخالف را کوک کردند و بر طبل محدود بودن زمان کوبیدند و پشت هم ضرب‌الاجل تعیین کردند؛ هر چند این سر و صداها در نهایت راه به جایی نبرد. در همین حال، مقامات ایرانی نزدیک به مذاکرات، در هفته‌های اخیر بارها اعلام کردند، با وجود ابراز نگرانی فوق از سوی سه کشور اروپایی و آمریکا، این کشورها هیچ اقدام و گام قابل توجه و موثری در راستای رفع ابهامات و پاسخ به خواست‌های بحق ایران در رابطه با برداشته شدن تحریم‌ها و ارائه تضمین مطرح نکرده‌اند. از این رو اگر طرف‌های مقابل به واقع بر دستیابی به توافق جدی هستند یا راهکارهای مشخص و عملیاتی ارائه شده از سوی ایران را بپذیرند یا خود نسبت به دغدغه‌ها و نگرانی‌های ایران پیشنهاد و راهکار عملی ارائه کنند در غیر این صورت سه کشور اروپایی و آمریکا مسئول به نتیجه نرسیدن و طولانی شدن مذاکرات خواهند بود. طبیعی است که بعد از عهدشکنی آمریکا و خروج یک جانبه از برجام به نحوی که حتی کشورهای اروپایی و جامعه بین‌الملل این اقدام را خلاف مقررات بین‌المللی و تفاهمات دانستند، ایران حق دارد نسبت به راستی‌آزمایی تعهدات و اجرای آنها در برجام حساس باشد و این روند را با دقت پیگیری کند، چرا که ایران از این منظر خسارات مادی و روانی زیادی را در سه سال گذشته متحمل شده است. هم چنین ایران تاکید دارد آمریکا و هم‌پیمانانش نسبت به اینکه دوباره از برجام یک جانبه خارج نشود تضمین‌های عملی و قابل قبول دهد و این تجربه‌ای است که از دوران ترامپ دارد.

◀ در وین شاهد ابتکارات طرف مقابل نیستیم

وزیر امور خارجه کشورمان در خصوص مذاکرات وین اظهار داشت: وقتی از لغو تحریم‌ها یا برطرف شدن تحریم‌ها صحبت می‌کنیم، منظورمان بازگشت کامل به سند برجام است. هر آنچه که در متن برجام پیش‌بینی شده و مورد تایید قرار گرفته و آن توافق تبدیل به قطعنامه شده است. پس در این مرحله سقفی که ما در مذاکرات فعلی وین دنبال می‌کنیم، لغو تحریم‌های برجامی است اما حتما در ادامه، لغو کامل تحریم‌ها مورد توجه ما خواهد بود. حسین امیر عبداللهیان گفت: ما معتقد هستیم هر تحریمی که پس از خروج آمریکا از برجام وضع شده، باید برداشته شود. وی افزود: این بستگی به روند مذاکرات ما دارد ولی فکر می‌کنیم هدف همان بازگشت کامل به برجام و عبور از تحریم‌های ترامپ است که بارها مقامات آمریکایی حتی جو بایدن در مواردی اعلام کرده که رفتار ترامپ را در موضوع برجام مورد تایید قرار نداده و نمی‌دهد. لذا ما در عمل باید ببینیم که آیا این اتفاق خواهد افتاد. رئیس دستگاه دیپلماسی در خصوص بحث تضمین اظهار کرد: ما وقتی از تضمین صحبت می‌کنیم یعنی اینکه اولا تحریم جدیدی علیه ایران اعمال نشود؛ ثانیا تحریم‌هایی که برداشته می‌شود و لغو می‌گردد، مجددا به بهانه دیگری از جمله بهانه قانونی که در کنگره تصویب شده یا قانونی که توسط رئیس‌جمهور امضا می‌شود، بازگردانده نشوند. حداقل تضمین این است که فروش نفت ایران و واردات ارز در سیستم بانکی کشور ما بدون هیچ مشکلی انجام شود. وزیر امور خارجه تصریح کرد: واقعا تا این لحظه که حتی روند مذاکرات، روند خوبی است، ما هنوز شاهد ابتکارات جدید از طرف‌های غربی نیستیم به نحوی که به نظر نمی‌رسد آماده بازگشت سریع به تعهدات خود باشند لذا در این موضوع هم احساس می‌کنیم هنوز غربی‌ها تعلل می‌کنند.

◀ در مذاکرات وین هیچ کشوری جا نمی‌ماند!

مذاکره کننده ارشد روسیه پس از جلسات پی‌درپی روز گذشته میان مشارکت کنندگان در گفت‌وگوهایی که با محور رفع تحریم‌ها در وین جریان دارد اظهار داشت مذاکرات حسب ضرورت، در قالب‌ها و ساختارهای مختلف پیگیری می‌شود تا هیچ یک از هیات‌ها از روند مذاکرات باز نمانند. میخائیل اولیانوف روز سه‌شنبه در توئیتی نوشت: با توجه به برخی گمانه‌زنی‌ها نیاز به شفاف سازی وجود دارد. گفت‌وگوهای وین بر حسب ضرورت با «ساختارهای متفاوت» برگزار می‌شود. وی در این رابطه توضیح داد: شرکت کنندگان برجام بدون ایالات متحده؛ شرکت کنندگان برجام بدون ایران اما با آمریکا؛ تروئیکا و ایران؛ آمریکا و روسیه؛ ایران و روسیه، چین و ایران و غیره. این دیپلمات روس افزود که با تنوعی که در شکل برگزاری مذاکرت هست، هیچ هیاتی از روند مذاکرات عقب نمی‌ماند.

سخنگوی دولت در تازه ترین مواضع اعلام کرد:

از مذاکرات وین تا واکسن و معیشت مردم

آرمان ملی: سخنگوی دولت اظهار داشت: عمل به وعده‌ها و استفاده از نظرات متخصصین مورد توجه دولت خواهد بود و هرکجا که عمل به وعده‌ها امکان پذیر نباشد صادقانه با مردم در میان خواهیم گذاشت. علی بهادری جهرمی با اشاره به وضعیت شیوع کرونا در کشور بیان کرد: در موضوع کرونا با عنایت خدا، همراهی مردم و تلاش‌های شبانه‌روزی دولت، به نقطه امیدوار کننده و قابل قبولی رسیده‌ایم. حدود ۱۲۳ میلیون دوز واکسن تزریق شده، بیش از ۶۰ میلیون نفر دوز اول، ۵۲ میلیون نفر دوز دوم و بیش از ۱۰ میلیون نفر دوز سوم واکسن را دریافت کرده‌اند. آمار مبتلایان هم کاهش قابل توجهی داشته است و به زیر ۲ هزار نفر و آمار فوتی‌ها به کمتر از ۴۰ نفر رسیده است. وی افزود: اگر می‌خواهیم محدودیت‌ها برنگردد، خانواده‌های بیشتری داغدار نشوند، کسب و کارها رونق یابند، درهای مدارس، دانشگاه‌ها، مساجد، سینماها و ورزشگاه‌ها باز باشد، باید دوز سوم واکسن را هرچه سریع‌تر تزریق و شیوه‌نامه‌های بهداشتی را رعایت کنیم. سخنگوی دولت درباره افزایش ۱۰ درصدی حقوق کارکنان، اظهار کرد: دولت اصلی‌ترین مدافع متناسب سازی حقوق کارکنان شریف با محوریت عدالت است. یکی از آسیب‌های پرداخت حقوق، بخشی‌نگری است. طبعا افزایش حقوق متوازن با محوریت عدالت در دستور کار دولت است. وی ادامه داد: در لایحه بودجه سال آینده میزان افزایش حقوق کارکنان دولت ۱۰ درصد نیست، بلکه میانگین افزایش حقوق مجموع کارکنان دولت در سطح کشور ۱۰ درصد است. بر همین اساس میزان افزایش حقوق کارکنان در لایحه بودجه ۱۴۰۱ با رویکرد عدالت در توزیع، ۲۹ درصد رشد برای حداقل حقوق است و حقوق تا ۵ میلیون تومان هم از مالیات معاف شده است؛ و بقیه کارمندان هم به‌صورت پلکانی حقوقشان رشد دارد. سخنگوی دولت درباره حذف ارز ترجیحی عنوان کرد: حذف ارز ترجیحی قانون مجلس است و دولت مکلف به اجرای قانون است. خط قرمز دولت معیشت مردم است. نکته مهم این است که در قانون مجلس، راهکار جبران حذف ارز ترجیحی پیش‌بینی نشده است. اولویت دولت حفظ قدرت خرید و بهبود معیشت مردم است و رئیس‌جمهور تأکید دارد، بدون در نظر گرفتن راهکارهای کارآمد حمایتی، تغییری در اجرا صورت نگیرد. سخنگوی دولت اذعان کرد: برای واکسن هیچ‌گونه محدودیتی نداریم. ۹ میلیون نفر تا الان دوز سوم را تزریق کرده‌اند. تا زمانی که نیاز داشته باشیم چه از طریق واردات چه از طریق داخلی واکسن تامین می‌شود. وی در خصوص حضور نماینده کره‌جنوبی در وین و پرداخت بدهی‌های این کشور به ایران، تاکید کرد: موضوع آزادسازی بدهی‌های انباشته شده کره‌جنوبی به ایران، ارتباطی به مذاکرات وین ندارد و کره‌جنوبی که تاکنون برخلاف مناسبات بین‌المللی، دارایی‌های جمهوری اسلامی ایران را بلوکه کرده است، باید مطابق موازین حقوقی در اسرع وقت نسبت به آزادسازی همه پول‌های ایران و نه فقط بخشی از آنها اقدام نماید. وی در خصوص شایعه تغییر و ترمیم کابینه، ابراز داشت: خواهش می‌کنم از انعکاس هرگونه شایعه به ویژه در حوزه‌هایی که دغدغه مردم هست و با معیشت مردم سر و کار دارد پرهیز شود، رابطه دولت با مردم شفاف است و هر تصمیم که بخواهد اتخاذ شود اول با مردم در میان گذاشته می‌شود. همه تصمیمات اقتصادی دولت با همدلی و همکاری تیم اقتصادی اتخاذ می‌شود. سخنگوی دولت با اشاره به دستاوردهای اقتصادی دولت، اظهار کرد: کنترل بازار ارز و تصمیمات خوبی که برای تثبیت بازار سرمایه اتخاذ شد تصمیماتی است که در جلسات مستمر ستاد هماهنگی اقتصادی با حضور تیم اقتصادی دولت و با همدلی وهمکاری مشترک همیشگی انجام می‌شود و موضوعات بخشی نیست لذا همه تصمیمات اقتصادی در ستاد هماهنگی اقتصادی دولت به صورت مشترک تحت مدیریت معاون اول رئیس‌جمهور اتخاذ می‌شود. بهادری جهرمی در خصوص اظهارات اولیانوف درباره مذاکرات اظهار کرد: تنها نماینده رسمی ایران در مذاکرات آقای دکتر علی باقری هستند. هیچ شخص و کشور دیگری نماینده ایران نیست. طبیعی است کشورهای دیگر در چارچوب اقدامات دیپلماتیک کشور خودشان اقدام می‌کنند. برخی حضور رسانه‌ای بیشتری دارند. بنابراین هیچ کشور و مقام دیگری نمایندگی از دولت ایران در مذاکرات ندارد. همچنین جایگاه مقامات سابق کشور نیز محترم است و به روش‌های دیپلماتیک حمایت می‌شوند. وی درباره علت تاخیر و بروز احتمالی مشکلات در نحوه دریافت مطالبات ایران از دیگر کشورها، تصریح کرد: باتوجه به شرایط تحریم قاعدتا مشکلاتی وجود دارد اما مانع تامین ارزهای مورد نیاز کشور نیست و در حال حاضر با ابتکارات دولت سیزدهم، منابع ارزی در حال برگشت است و راهکارها متناسب با هر کشور تفاوت دارد. سخنگوی دولت درباره علت اعلام برخی آمارها، اظهار کرد: قاعدتا اعضای دولت در چارچوب وظایف و برنامه‌ها، وعده‌هایی که می‌دهند طبق دستور رئیس‌جمهور محترم باید وعده‌های واقع‌بینانه و صادقانه باشد. وی افزود: پس دولت خودش را ملتزم به وعده صادق می‌داند و اگر تحقق نیابد مقام مسئول مکلف به اعلام دلایل آن است. سخنگوی دولت درباره راهکار دولت برای بازگرداندن اعتماد اجتماعی گفت: اصلی‌ترین راهکار برای تقویت اعتماد مردم، عملکرد درست دولت است. دولت اعتقاد دارد تضعیف و یا تقویت اعتماد مردم در گرو عملکرد دولت است، نه در گرو شعارها، گفتار درمانی چاره درد مردم نیست. به همین دلیل اصلی‌ترین راهکار برای تقویت اعتماد مردم عملکرد درست دولت و خدمت‌رسانی صادقانه و جلوگیری از اعلام وعده‌هایی است که محقق نشدنی هستند.

در ادامه رویکردهای تحولی دستگاه قضائی صادر شد:

بستن چشم و پابند ممنوع!

◀ گامی دیگر در جهت حفظ حقوق بازداشت شدگان و زندانیان

آرمان ملی: سازمان زندان‌ها در ادامه رویکردهای تحولی این مجموعه بخشنامه‌ای را در راستای تبیین حقوق بازداشت‌شدگان، رعایت کرامت آنان و نحوه نظارت بر بازداشتگاه‌ها صادر کرده که این بخشنامه متضمن تقویت حقوق زندانیان و بازداشت‌شدگان و رعایت جنبه‌های اسلامی، اخلاقی و انسانی در برخورد با آنان است. در این خصوص به منظور اجرای دقیق موازین حقوق شهروندی و حقوق اسلامی و انسانی متهمان در بازداشتگاه‌های عمومی، امنیتی، انتظامی و نظامی و در اجرای قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی، قانون آیین دادرسی کیفری مواد ۲، ۳ و ۱۰۹ و سایر مقررات مذکور در آیین‌نامه اجرایی سازمان زندان‌ها به منظور فراهم نمودن زمینه نظارت حداکثری سازمان بر بازداشتگاه‌های مذکور، ضمن تاکید بر رعایت کلیه حقوق زندانیان مصّرح در قوانین و مقررات کشور، رعایت بیش از پیش برخی موارد نسبت به متهمان بازداشت شده، مورد تاکید است. با روی کارآمدن رئیس جدید دستگاه قضا رویکردهای تحولی زیادی در مجموعه دستگاه قضائی شاهدیم و این رویه موجبات اعتماد جامعه را بیش از پیش فراهم خواهد آورد.

◀ حقوق متهمان در بازداشتگاه

این بخشنامه در ۹ بند تهیه شده است که عبارتند از: حقوق متهمان در بدو ورود به بازداشتگاه، حقوق متهمان بازداشتی از «حیث تفکیک و طبقه بندی»، از حیث سلامت جسمی، روانی و رعایت کرامت انسانی، از حیث ملاقات با خانواده و وکیل، در حین اعزام و بدرقه، حقوق متهمان در بند جداسازی یا اتاق انفرادی، حق اطلاع‌رسانی محرمانه و سریع به مراجع نظارتی و نحوه نظارت بر بازداشتگاه‌ها. در مهم‌ترین بندهای این بخشنامه آمده است: انگشت‌نگاری از متهمان ممنوع است، مگر اینکه از طریق شماره ملی یا راهکار مشابه مانند استفاده و روش‌های نوین، نامناسب و روش‌های الکترونیکی احراز هویت ممکن نباشد. در ابتدای ورود به بازداشتگاه، بعد از انجام بازرسی، وسایل ممنوع و اشیای قیمتی و وجه نقد ضمن عکسبرداری و تنظیم صورت جلسه و ثبت در سامانه، اخذ و سپس رسید وسایل و همچنین کارت اعتباری در اختیار وی قرار گیرد و در محدوده مقررات و ضوابط، در طول مدت بازداشت، بتواند از فروشگاه‌های داخل بازداشتگاه، مایحتاج خود را تهیه کند، وجوه باقیمانده در کارت اعتباری هنگام آزادی متهم به وی باید مسترد شود. بازرسی بدنی بدون لباس یا بازرسی مواضع داخلی بدن بازداشت‌شدگان ممنوع است، مگر در صورت ضرورت به تشخیص مسئول بخش پذیرش و مشروط به انجام آن در خلوت، بدون وجود دوربین و توسط کارکنان آموزش دیده همجنس و با رعایت اصول اخلاقی و موازین بهداشتی و تا حدامکان با استفاده از تجهیزات الکترونیکی و در خصوص افراد دو جنسیتی با رعایت ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی زندانی دارای بیماری حاد یا شرایط جسمانی وخیم و یا مجروح و یا مصدوم بر حسب نظر پزشک موسسه یا پزشک معتمد که نیازمند مراقبت‌های پزشکی، درمانی و بیمارستانی است، تا زمان تثبیت وضعیت و بهبودی پذیرش نمی‌شود و توسط ضابطان مربوط به مرکز درمانی معرفی و مراتب بلافاصله به مرجع قضائی مربوط منعکس می‌شود. در بخش دیگری از بندهای مهم این بخشنامه آمده: استفاده از دستبند و پابند در داخل بازداشتگاه‌ها ممنوع است، مگر آنکه متهم دارای حالت خطرناک باشد و بیم خودزنی یا آزار دیگران وجود داشته باشد، در خصوص حقوق بازداشت‌شدگان زن تمهیدات لازم برای ملاقات بازداشت‌شدگان با همسر، فرزندان، پدر و مادر، خواهر و برادر و همچنین پدر و مادر همسر به‌صورت هفتگی باید فراهم شود. پایان این بخشنامه آمده است: نظارت بر حسن اجرای این بخشنامه برعهده مدیر کل دفتر ارزیابی عملکرد، بازرسی و پاسخگویی به شکایات سازمان است.

نباید وزارت راه در حوزه مسکن، تصدی گری کند

رئیس مجلس با بیان اینکه دو چالش مسکن، اقتصادی و سیاست‌گذاری است، اظهار داشت: تاکنون سیاست مشخص، قانون محکم و مجری جدی برای پیاده‌سازی این سیاست‌گذاری‌ها و راهبری‌ها در حوزه مسکن وجود نداشته است، این مشکل را قانون جهش تولید حل کرده است. با این قانون موضوعات اقتصادی در حوزه مسکن هم حل خواهد شد وگرنه بخشی از اقشار ما با درآمدهای امروزشان تا ۱۲۰ سال آینده صاحب مسکن نمی‌شوند. محمد باقر قالیباف خطاب به وزیر راه و شهرسازی گفت: از وزارت راه و شهرسازی کار پیمانکاری، قرارداد بستن، ساختمان ساختن را نمی‌خواهیم اینکه وزارت راه جای مردم و تولیدکنندگان مسکن باشد در این قانون وجود ندارد. وی افزود: سبک روش ساخت به روش مسکن مهر و ساخت خانه‌های ملی نیست، اصلا وزارت راه و شهرسازی نباید تصدی‌گری کند بلکه وظیفه‌اش هماهنگی، نظارت، کنترل و حمایت از تعاونی‌ها و حمایت از افرادی است که به تنهایی خانه می‌سازند. همچنین باید از بخش خصوصی و نهادهایی که ساخت و ساز انجام می‌دهند باید حمایت شود.

دولت سه لایحه به مجلس تقدیم کرد

معاون پارلمانی رئیس‌جمهور گفت: دولت سه لایحه جدید تقدیم مجلس شورای اسلامی کرد. سیدمحمد حسینی اظهار کرد: لایحه‌های «موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری بلاروس در زمینه نظام ارتقای بازرگانی دو جانبه»، «موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن درباره کمک و همکاری متقابل اداری در امور گمرکی» و لایحه «مدیریت بدهی‌های عمومی» تقدیم مجلس شد. وی در توضیح ضرورت تقدیم لایحه فوق بیان کرد: با عنایت به اهمیت گسترش روابط اقتصادی در توسعه اقتصادی کشورها و نظر به ثمربخش بودن استقرار بستر قانونی برای فعالیت‌های تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری بلاروس به منظور ایجاد تسهیلات مناسب در روابط اقتصادی بین دو کشور و نیز در جهت ارتقای سطح همکاری‌های دو جانبه و تحکیم مناسبات میان آنها، لایحه تقدیم مجلس شورای اسلامی گردیده است. وی عنوان کرد: این موافقتنامه با هدف بهبود سطح همکاری‌های بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری بلاروس تدوین و تقدیم مجلس گردیده است.

تاکید بر انجام گفت‌وگوهای منطقه‌ای

وزیر امور خارجه کشورمان که به دوحه سفر کرده است دیروز پس از دیدار با امیر قطر، دو دور دیدار و گفت‌وگو با شیخ محمد بن عبدالرحمن آل ثانی معاون نخست وزیر وزیر امور خارجه قطر برگزار کرد و در خصوص موضوعات مورد علاقه دو کشور به تبادل نظر پرداخت. حسین امیر عبداللهیان در این دیدار با اشاره به اهمیت روابط دو کشور بر پایه همکاری‌های دوجانبه و منطقه‌ای، بر ضرورت گسترش ابعاد همکاری‌ها به ویژه در حوزه تجاری، اقتصادی و سرمایه‌گذاری با توجه به ظرفیت‌ها و مزیت‌های جمهوری اسلامی ایران و هماهنگی در زمینه تبادل هیأت‌های عالی‌رتبه تاکید کرد. وی با تاکید بر اولویت همسایگی از نگاه دولت سیزدهم، بر رویکرد ایران برای توسعه مناسبات با کشورهای منطقه و انجام گفت‌وگوهای منطقه‌ای در جهت ثبات و استقرار منطقه تاکید و آن را مهم ارزیابی کرد. همکاری در حوزه مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی، خصوصا تحولات افغانستان و یمن از جمله دیگر موضوعات مطرح شده در گفت‌وگوهای وزرای امور خارجه دو کشور بود.

خبر

آمریکا الواح هخامنشی را برگرداند

سفیر ایران در سازمان ملل گفت: حدود ۹۰ سال پیش الواح هخامنشی برای مطالعه با قرار امانت سه ساله به موسسه شرق‌شناسی شیکاگو رفته و از آن زمان تا امروز متاسفانه به‌صورت کامل بازگردانده نشده است. مجید تخت‌روانچی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل با یادآوری اینکه این الواح بخشی از فرهنگ و تاریخ کشور و متعلق به مردم ایران است خاطرنشان کرد: آمریکا هر بار به بهانه‌ای این کار را به تعویق می‌اندازد در حالیکه خود آمریکایی‌ها هم قبول دارند این الواح به صورت امانت به آمریکا آمده، ولی به‌طور کامل بازگردانده نشده است. حدود ۹۰ سال پیش لوح‌هایی در تخت‌جمشید یافت می‌شود و قرار می‌گذارند آمریکایی‌ها سه ساله به امانت ببرند و بازگردانند، اما این الواح هنوز به‌طور کامل بازگردانده نشده است. تخت‌روانچی خواست ایران را «روشن» خواند و تاکید کرد: امانت باید به صورت کامل، مرتب و سالم برگردد و تحویل دولت ایران شود.

جای آمریکایی‌ها در منطقه نیست

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در واکنش به هشدار آمریکا به تهران درباره پاسخ احتمالی به ترور مجرمانه شهید سلیمانی تأکید کرد: جای آمریکایی‌ها در قلمرو خاک خودشان است و ایران طبق دستورات کاخ سفید عمل نمی‌کند. سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی گفت: من فکر می‌کنم خود آمریکایی‌ها نیز به این نتیجه رسیده‌اند که ماندنشان در این منطقه به چیزی جز تلفات و تحمل خسارت‌های بیشتر منجر نخواهد شد. این مسئله چه به علت انتقام ما باشد یا سایر عوامل، واقعیتی است که آمریکایی‌ها باید آن را بپذیرند. وی افزود: جای آمریکایی‌ها در منطقه ما نیست؛ آمریکایی‌ها باید در سرزمین آمریکا باشند نه در عراق، افغانستان، بحرین، کویت، سوریه و عراق. مسلمانان به آمریکایی‌ها اجازه نمی‌دهند سرزمین‌شان را اشغال کنند و ما طبق دستورات کاخ سفید عمل نمی‌کنیم بلکه طبق برنامه‌های خود عمل می‌کنیم.

امکانات زندان‌های ما فراتر از دیگر کشورهاست

معاون امور بین‌الملل و حقوق بشر قوه قضائیه در بازدید از بازداشتگاه اوین گفت: مدل زندانبانی ما انسانی است همان‌طور هم که امکانات رفاهی حاضر در زندان‌های ما فراتر از د